

CURTEA SUPRĂMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către CA „Dorel Rusu”,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către CA „Dorel Rusu” împotriva Agenției Servicii Publice privind recunoașterea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea de a da răspuns complet conform solicitărilor formulate,

împotriva deciziei din 24 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 3ra-107/24
PIGD 2-21170530-01-3ra-30012024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanțe de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. V. Sîrbu
Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, A. Bostan. G. Dașchevici

23 septembrie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de către CA „Dorel Rusu”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, *Președinte*,

Ion Munteanu,

Ana Cucerescu, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 noiembrie 2021, CA „Dorel Rusu” a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Agenției Servicii Publice, prin care a solicitat recunoașterea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea I.P. Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru, de a da răspuns complet conform solicitărilor formulate în cererile din 07 septembrie 2021 și 06 octombrie 2021.

2. În motivarea acțiunii CA „Dorel Rusu” a indicat că, la 22 iulie 2021, s-a adresat cu o cerere către Departamentul Cadastru al I.P. Agenția Servicii Publice, prin care a solicitat opinia Departamentului Cadastru al I.P. Agenția Servicii Publice, care ar fi posibilitatea radierii unei înregistrări greșite a unui drept real în registrul bunurilor imobile fără adresarea în instanța de judecată și fără acordul titularului dreptului înregistrat greșit, prin prisma Codului civil modernizat.

3. La 21 august 2021, a fost recepționat răspunsul nr. 11-05/21186/2021, prin care a fost informat că în corespundere cu prevederile art. 444 din Codul civil, erorile materiale săvârșite cu prilejul înregistrărilor, înregistrărilor provizorii sau notărilor efectuate în registru, altele decât cele care constituie cazuri de rectificare, se pot îndrepta la cerere sau din oficiu. La fel, s-a făcut trimitere la Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998.

4. La acest aspect reclamantul a menționat că ținând cont de faptul că, Legea nr. 1543/1998 este o lege ordinară, iar Codul civil o lege organică, iar potrivit ierarhiei actelor normative, prevăzut de Constituția Republicii Moldova, cât și de Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, orice prevedere a Legii nr. 1543/1998 ce contravine Codului civil, nu are nici un efect.

5. CA „Dorel Rusu” a precizat că art. 438 din Codul civil prevede expres că prin rectificare se înțelege radierea, îndreptarea sau corectarea oricărei înregistrări, înregistrări provizorii sau notări inexacte efectuate în registru.

6. Astfel, nefiind de acord cu răspunsul parvenit, la data de 07 septembrie 2021, Dorel Rusu a înaintat, o cerere suplimentară prin care a solicitat:

- numărul înregistrărilor greșite a drepturilor reale constatate de către Departamentul Cadastru al I.P. Agenția Servicii Publice pentru mun. Chișinău;

- să fie informat despre numărul de radieri a înregistrărilor greșite a drepturilor reale, efectuate în mun. Chișinău, în perioada 01 martie 2019 – 01 septembrie 2021.

7. Cererea respectivă a fost semnată electronic și expediată la 07 septembrie 2021, care însă a rămas fără răspuns, din aceste considerente, la 06 octombrie 2021 a fost expediată cererea prealabilă privind soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară.

8. CA „Dorel Rusu” a menționat că, cererea cu privire la accesul la informații expediată în adresa Departamentului Cadastru a rămas fără răspuns, astfel, această inacțiune, a fost considerată un refuz de eliberare a informației solicitate. Din aceste considerente, ținând cont de datele faptice ale speței și de normele legale în acest sens, având dreptul deja de a înainta cerere de chemare în judecată Dorel Rusu a solicitat repetat eliberarea, în termen de 7 zile, a informației solicitate în cererea nr. 01/557 din 07 septembrie 2021.

9. La 19 octombrie 2021 reclamantul a recepționat scrisoarea nr. 11-05/24271/2021 din 08 octombrie 2021. În răspunsul parvenit, Dorel Rusu a fost informat că Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 este o lege organică, iar prevederile acesteia nu contravin sub nici o formă normelor de drept din Codul civil, inclusiv celor referitoare la rectificarea registrului bunurilor imobile. Cu privire la comunicarea numărului de rectificări efectuate în registrul bunurilor imobile, acestea nu constituie obiect al evidenței cadastrale. Potrivit art. 3 alin. (3) din legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, Cadastrul se constituie din planurile cadastrale ale teritoriului, registrele bunurilor imobile și din dosarele cadastrale pentru fiecare bun imobil. În corespundere cu art. 4 alin. (2) al aceleiași legi, obiecte ale înregistrării sunt bunurile imobile, părțile componente ale acestora prevăzute de prezenta lege, drepturile reale asupra bunurilor imobile, precum și alte drepturi, fapte și raporturi juridice prevăzute de legislație.

10. Așadar, reieșind din cele expuse supra, CA „Dorel Rusu” a fost informat că numărul de rectificări efectuate în registrul bunurilor imobile, nu constituie obiect al evidenței cadastrale.

11. Reclamantul a susținut că nu este de acord cu răspunsul nr. 11-05/24271/2021 din 08 octombrie 2021, îl consideră formal, cu caracter evaziv și general, solicitantul de informații, neprimind un răspuns clar cu privire la solicitările sale.

12. În acest sens a menționat că odată ce legea prevedea rectificarea greșelilor din registrul bunurilor imobile, urma să se efectueze o evidență a modificărilor efectuate, iar răspunsul departamentului cadastru este unul contrar realității. A evidențiat că atât Codul civil, cât și Legea cadastrului bunurilor imobile prevede procedura de rectificare, modificare și corectare a erorilor materiale, în acest caz trebuie să se țină cont de cererile/acțiunile de rectificare și I.P. „Agenția Servicii Publice”.

13. Totodată, a afirmat că, accesul la informații reprezintă un drept fundamental al persoanei de a fi informat, prevăzut de art. 34 din Constituția Republicii Moldova, precum reprezintă și o modalitate de stimulare a formării opiniilor și participării active a persoanei la procesul de luare a deciziilor în spirit democratic în conformitate cu art. 4 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11.05.2000.

POZIȚIA INSTANȚEI DE FOND

14. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 aprilie 2023 s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de CA „Dorel Rusu” .

15. Hotărâre instanței de fond a fost contestată în termen de către CA „Dorel Rusu”, ori, la 12 mai 2023 a depus apel, iar la 25 august 2023 a prezentat instanței de apel motivarea apelului.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

16. Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 24 octombrie 2023 a respins apelul declarat de CA „Dorel Rusu” cu menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 27 aprilie 2023.

17. Curtea de Apel Chișinău, reținând prevederile art.10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 34 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 1 art. 4, art. 5, art. 6, art. 7, art. 10, art. 11 alin. 1) pct. 1), 2) și 4), art. 12, art. 15, art. 16, art. 19, alin. (2), art. 21 alin. (1) și alin. (3) din Legea cu privire la accesul la informație nr.982 din 11 mai 2000, raportate la materialele cauzei a concluzionat că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată, deoarece CA „Dorel Rusu”, nu poate pretinde de la autoritatea publică un anumit răspuns conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, după dorința personală, or, stabilirea răspunsului este atributul exclusiv al autorității publice competente.

18. Astfel, instanța de apel a constatat că nu a avut loc încălcarea dreptului apelantului de acces la informație, acestuia oferindu-i-se răspunsuri exhaustive în termenul stabilit de lege, or informația cu privire la numărul rectificărilor efectuate în registrul bunurilor imobile nu constituie obiect al evidenței cadastrale, prin ce se atestă că autoritatea publică este în imposibilitate să furnizeze această informație.

19. Totodată, a respins argumentul intimatului precum că, prin neprezentarea informației solicitate, i-a fost lezat dreptul de acces la informație, or, Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru și-a onorat obligațiunile oferind petiționarului răspuns la petițiile adresate, astfel încât au fost respectate drepturile petiționarului, iar intimatul apelantului nu are nici un drept de a solicita unei instituții întreprinderea acțiunilor în vederea exercitării de către ultima a unui drept.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

20. Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs CA „Dorel Rusu”, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a instanței de fond cu adoptarea unei noi decizii privind admiterea acțiunii.

21. În motivarea recursului CA „Dorel Rusu” a indicat că atât instanța de apel cât și instanța de fond au interpretat greșit faptul că autoritatea publică s-a conformat prevederii Legii nr. 982/2000 privind accesul la informație în partea ce se referă la modul de prezentare a răspunsului, or acele două răspunsuri sunt incomplete și nu se referă la acele solicitări precum și că informația privind numărul rectificărilor efectuate în registrul bunurilor imobile nu constituie obiect al evidenței cadastrale, prin ce se atestă că autoritatea este în imposibilitate să furnizeze informația solicitată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

22. Art. 244, alin. (1) din Codul administrativ stabilește că:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs”.

23. Art.245 din Codul administrativ prevede următoarele:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

24. Art. 245¹, alin. (1), lit. a) și d) din Codul administrativ, reglementează că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.”

25. Art. 246, alin. (1) din Codul administrativ statuează că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.”

26. Art. 246, alin. (2) , lit. h) din Codul administrativ, reglementează că:

„(1) Recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Referitor la termenul de declarare a recursului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată public la 24 octombrie 2023. Conform extrasului din poșta

electronică a Curții de Apel Chișinău, decizia motivată a fost notificată recurentului la 18 ianuarie 2024.

Recursul motivat a fost depus de către CA „Dorel Rusu” la 11 martie 2024.

În asemenea circumstanțe completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

28. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

29. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

31. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recursul depus de CA „Dorel Rusu”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

32. CA „Dorel Rusu”, în susținerea recursului a indicat temeiul de admisibilitate prevăzut la art. 245¹ alin. (1) lit. a) și d) din Codul administrativ.

33. Cu referire la argumentul recurentului precum că interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, instanța de recurs, menționează, că art. 245¹, alin. (1), lit. a) din Codul administrativ se referă la faptul că un recurs este admisibil dacă interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție.

34. CA „Dorel Rusu”, deși a invocat acest temei de admisibilitate a recursului, nu a indicat în mod clar de ce hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt contrare jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție. De asemenea, nu se menționează nicio decizie a Curții Supreme care ar da o altă interpretare aspectelor de drept invocate în recurs, nefiind constatate nici de instanța de recurs, prin urmare în latura dată recursul este unul vădit neîntemeiat.

35. Referitor temeiul menționat, completul de judecată relevă că noțiunea de „hotărâre arbitrară” este definită prin raportare la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și la explicațiile din nota informativă a Legii nr.246/2023. O hotărâre este considerată arbitrară atunci când nu are nicio bază juridică în dreptul intern, nu stabilește legătura între faptele cauzei, legea aplicabilă și soluția adoptată sau este rezultatul unei erori de fapt ori de drept pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o. De asemenea, intră în această categorie hotărârile pronunțate cu bună știință contrar legii, în special în cazul normelor imperative care nu oferă judecătorului marjă de apreciere. Arbitraritatea presupune o încălcare evidentă și gravă a legalității, iar nu o simplă eroare de judecată. În astfel de cazuri, hotărârea reprezintă o denegare a justiției și afectează fundamental echitatea procedurii.

36. Pe de altă parte, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” presupune că hotărârea se sprijină pe o evaluare eronată și evident nejustificată a probatoriului, iar această evaluare a fost decisivă pentru soluția adoptată. Nu orice greșală în aprecierea probelor atrage admiterea recursului, ci doar acea eroare care este evidentă pentru un profesionist și nu poate fi explicată rațional. Pentru ca recursul să fie admis în temeiul art. 245¹ alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, este necesar ca partea care atacă hotărârea să demonstreze în mod clar existența unei asemenea erori și caracterul ei determinant asupra soluției.

37. În lipsa unor argumente din care să rezulte că hotărârea contestată a fost pronunțată cu încălcarea unei norme imperative sau că soluția se bazează în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor, recursul nu poate fi admis.

38. Așadar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul depus de CA „Dorel Rusu” conține obiecții de fapt și de drept, care au fost analizate minuțios de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător.

39. Criticile recurentului, astfel cum sunt formulate, nu se circumscriu niciunuia dintre temeiurile de admisibilitate ale recursului prevăzute de art. 245¹ din Codul administrativ și, prin urmare, nu sunt apte să influențeze admisibilitatea acestuia.

40. În acest sens recursul depus de către CA „Dorel Rusu” nu susține filtrul admisibilității.

41. Pe latura procesuală a recursului, completul mai reține că argumentarea recursului se rezumă în esență la reluarea tezelor de fond, fără o individualizare clară a motivelor de admisibilitate prevăzute limitativ de art. 245¹ din Codul administrativ. Chiar și trecând peste această deficiență și analizând pe fond, criticile se dovedesc nefondate pentru rațiunile expuse.

42. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

43. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

44. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

45. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

46. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că admisibilitatea recursului trebuie analizată în contextul rolului și funcției legale atribuite instanței judecătorești supreme, care constau, în principal, în asigurarea aplicării și interpretării unitare a legii în soluționarea cauzelor de contencios administrativ. În acest sens, orice cerere de recurs trebuie să fie motivată în concordanță cu aceste principii fundamentale, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes.

47. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO Golder c. Regatul Unit, 1975, §38; Stanev c. Bulgariei [MC], 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO Luordo c. Italiei, 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât

pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO Levages Prestations Services c. Franței, 1996, §45). Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea hotărârea CtEDO Botten c. Norvegiei, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO Helmers c. Suediei, 1991, §31, 36).

48. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de către CA „Dorel Rusu”.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Diana Stănilă

Judecători

Ion Munteanu

Ana Cucerescu